

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18329

Θέμα 261^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 546-560**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, μηδ' ἄ μη' θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.*
- ΙΣ. *Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένη φίλος;*
- ΑΝ. *Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.*
- ΙΣ. *Τί ταῦτ' ἀνιᾶς μ' οὐδέν ὠφελουμένη;* 550
- ΑΝ. *Ἀλγοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.*
- ΙΣ. *Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;*
- ΑΝ. *Σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.*
- ΙΣ. *Οἴμοι τάλαινα, κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*
- ΑΝ. *Σὺ μὲν γὰρ εἴλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν.* 555
- ΙΣ. *Ἄλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.*
- ΑΝ. *Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ δόκουν φρονεῖν.*
- ΙΣ. *Καὶ μὴν ἴση νῶν ἐστὶν ἡ ἕξαμαρτία.*
- ΑΝ. *Θάρσει· σὺ μὲν ζῆς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.* 560

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Μή μοι θάνης σὺ κοινά, ... κάμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;*

(Μονάδες 30)

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Να μην πεθάνεις μαζί μου, ούτε να οικειοποιείσαι (να κάνεις δικά σου) αυτά που δεν άγγιξες· θα είναι αρκετό ότι θα πεθάνω εγώ.

ΙΣΜΗΝΗ

Και ποια χαρά θα έχω στη ζωή αν στερηθώ εσένα;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τον Κρέοντα ρώτα· γιατί γί' αυτόν εσύ νοιάζεσαι.

ΙΣΜΗΝΗ

Γιατί με πικραίνεις με αυτά χωρίς να έχεις κανένα κέρδος (μολονότι δεν ωφελείσαι καθόλου);

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Πονώντας βέβαια (το κάνω αυτό), αν γελώ σε βάρος σου.

ΙΣΜΗΝΗ

Έστω και τώρα λοιπόν σε τι θα μπορούσα να σε ωφελήσω ακόμη εγώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Σώσε τον εαυτό σου· δεν σε φθονώ ώστε να σου αρνηθώ να διαφύγεις (τον κίνδυνο) (δεν αρνούμαι από φθόνο εσύ να διαφύγεις τον κίνδυνο).

ΙΣΜΗΝΗ

Αλίμονό μου η δύστυχη, και να στερηθώ τη δική σου μοίρα (και να μη συμμεριστώ τη δική σου μοίρα);

2. Πώς εκλέγονταν οι κριτές και με ποια διαδικασία προέκυπτε το τελικό αποτέλεσμα των δραματικών αγώνων;

(Μονάδες 10)

Οι κριτές των έργων ήταν δέκα· εκλέγονταν με κλήρο μέσα στο θέατρο, από ένα μακρότατο κατάλογο Αθηναίων πολιτών, ο οποίος είχε συνταχθεί λίγες ημέρες πριν από τον δραματικό αγώνα. Μετά το τέλος των παραστάσεων, ο καθένας έγραφε σε πινακίδα την κρίση του. Οι πινακίδες ρίχνονταν σε κάλπη από την οποία ανασύρονταν πέντε. Απ' αυτές προέκυπτε, ανάλογα με τις ψήφους που έπαιρνε κάθε έργο, το τελικό αποτέλεσμα.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β' (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. θιγγάνω	α) στερούμαι
2. άνιω	β) γλιτώνω
3. εξαμαρτία	γ) δύστυχη
4. υπεκφεύγω	δ) λυπώ
5. τάλαινα	ε) ευτυχής
	στ) παράπτωμα
	ζ) αγγίζω

(Μονάδες 5)

1. ζ)

2. δ)

3. στ)

4. β)

5. γ)

Περισσεύουν τα α) και ε).

β) υπόλοιπο, ανώφελος, αιρετικός, φρόνιμος, άδοξος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

υπόλοιπο → λειψιμένη

ανώφελος → ώφελουμένη, ώφελοῖμι, ώφελεῖν

αιρετικός → εἶλου

φρόνιμος → φρονεῖν

άδοξος → έδόκουν

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος